

En PDF-artikel fra www.salmedatabasen.dk af
Lars Busk Sørensen, folkeskolelærer og forfatter

Poesi og evangelium

Poesi og evangelium

Af Lars Busk Sørensen, folkeskolelærer og forfatter

Min baggrund for at skrive salmer er ikke teologisk. Det begyndte i poesien. Det var der sidst i 1950'erne, hvor jeg så småt var begyndt at tænke voksent, at jeg også gjorde de første forsøg på at skrive voksne digte, og selvfølgelig begyndte jeg med at efterligne dem, der på det tidspunkt var de toneangivende på parnaset. Det var først og fremmest de såkaldte Heretica-digtere: Frank Jæger, Thorkild Bjørnvig, Ole Wivel, Poul la Cour, for nu at nævne nogle af dem.

Det resulterede i et par digtsamlinger, der da for resten blev pænt modtaget. Min første digtsamling blev endda ret positivt anmeldt af selveste Tom Kristensen. Men det gav mig også et problem. Det blev mig mere og mere bevidst, at jeg ikke kunne skrive digte, uden at det med Gud var med i det. Uden den religiøse dimension gik det ikke.

Det bevirkede, at jeg i nogle år ikke kunne få noget til at hænge sammen. Først med digtsamlingen *"De sejrende får asken"* i 1979, som sluttede med et langt Kristus-digt: "Balladen om Menneskesønnen", begyndte jeg at kunne se lys for enden af tunnelen. Det blev mig bevidst, at med den baggrund jeg nu havde, så var det kristne evangelium mit naturlige poetiske stofområde. Med andre ord jeg skulle forsøge at skrive salmer. Det var da for øvrigt også tiltrængt, for salmedigtningen havde jo været forsømt de sidste hundrede år.

På et tidspunkt i 1979 gjorde jeg så forsøget, skrev det første digt, som jeg vovede at kalde en salme, *"Menneske, din egen magt"*, og da den slog an, især inden for de kristne ungdomsorganisationer, så fortsatte jeg. At den inden for visse teologiske kredse blev regnet for kætteri, tog jeg egentlig med sindsro. Kun gjor-

de det mig virkelig ked af det, da salmebogs-kommissionen fremtvang en ændring i den. Men altså, jeg fortsatte. Det blev til en række udgivelser: *"Salmer 1986"* (1986). *"Under din kærligheds himmel"* (1993). *"Komme dit rige"* (1996). *"Gør os til mennesker, Gud"* (2008). *"Salmer til vor tid"* (2014). Det er vel efterhånden blevet et sted mellem to og tre hundrede, og i den store samling fra 2014, *"Salmer til vor tid"*, der er et retrospektivt udvalg, har jeg taget 187 tekster med.

Undervejs har jeg selvfølgelig også gjort mig mine tanker om, hvad en salme i grunden er for en menneskelig udtryksform, og hvad der gør en salme til en god salme, som menigheden kan tage til sig. En salme er et digt og skal derfor formelt set leve op til de samme æstetiske krav som ethvert andet digt. Genremæssigt er der ingen forskel på en salme og ethvert andet digt. Formelt er opgaven den samme, om man skriver en salme eller for eksempel et kærlighedsdigt. Salmen er med andre ord et stykke poesi. Derfor er det ikke nok, at den kan få os til at tænke over noget. Den skal også kunne få os til at opleve det. Den skal kunne engagere vores følelsesliv og sætte vores fantasi i bevægelse – sådan som al god poesi gør, og er den ikke i stand til det, tager vi den ikke til os, så synger vi den ikke med hjertet, og så kan den da for resten være aldrig så teologisk rigtig og velment. Det er aldrig nogen undskyldning for at tage det let med det kunstneriske, at man er ude i et front ærinde.

Salmen er ikke nogen prædiken, den er ikke direkte forkyndelse. Det har vi prædiken til, det er dens funktion i gudstjenesten. Salmen må snarere defineres som menighedens svar på forkyndelsen.

I prædikenen udtrykker man sig med argumenter og forklaringer for at overbevise, for at påvirke, og sådan skal det være. Salmen, derimod argumenterer ikke, men udtrykker sig i billeder, sanselige, ofte flertydige billeder, der rummer mere end ordenes sum, dens logik er poesiens.

Man kan også sige det på en anden måde. Mens prædikenen forkynder troen, så forsøger salmen at give os de ord, der kan bære troen, ord som vi kan gøre til vore egne. Igen: Salmen vil ikke direkte forkynde, men er det en god salme, bliver den alligevel indirekte til forkyndelse – som al god kunst gør, og ofte stærkere end den forkyndelse, der udtrykker sig med argumenter.

I salmen er der denne særlige spænding mellem tro og poesi. Opgaven er jo, når man skriver salmer, at få poesien til at tjene troen. Men problemet er bare, at poesien ifølge sin natur slet ikke vil tjene. Den vil kun sig selv, derfor plejer jeg at sige, at en salme kan kun blive fuldkommen, helt vellykket, hvis man kan få poesien og evangeliet til at forelske sig i hinanden – og frivilligt. Ikke noget tvangsægteskab.

Det er det, der har været mit anliggende som salmedigter, at få poesi og evangelium til at indgå et ægteskab med hinanden i kærlighed og tillid. Hvorvidt det så er lykkedes, må andre vurdere.